

№^o 16.

D. 18. Stycznia.

WTOREK.

ROK 1825.

KURJER

WSPOMNIENIA.

Warszawski

Przybycie Posła Turckiego do Warszawy 1731.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Ogrody Saski, Krasińskich, Alei, wczoraj w południe były napełnione Osobami używającymi świeżego powietrza, wczoraj pięknej i pożądanej pogody. — Dni zimna stopni 3. w Zeszłym tygodniu w Pesszji Nr 1200. wczorajem, Starozakonnego *Kiwe Drazder*, ubogiego wyrobnika, który się niedawno czenił, zaleziono obwieszonemu na postronku, natychmiast gdy go ujrano w tym stanie, odebrano, iednak już do życia przywróconym być niemógł. Dotąd niewysledzono przyczyn tego przypadku.

Również na ostatnim Koncercie *P. Wolframa*, wczoraj Słuchacze tak byli zadowolnieni iak na dwóch poprzedzających, zdaie się nawet że wczoraj ten *Wirtuoz* największej dolożył usilności aby zachwycić obecnych swym pięknym talentem. — *P. Wolfram* wkrótce wywieźdza przez *Lablin* do *Lwowu*.

Dziś pływa lat 94, iak przybył do Warszawy Nadwycrajny Wielki Poseł od Sultana Turckiego do Króla Polskiego *Augusta II*, wysłany w ważnych zleceniach. w Owczas w Warszawie znajdowało się bardzo wielu Panów Polskich i Saskich zebranych na świetny *Karnawał*, wszyscy ubiegali się zapraszać Posła Turckiego do swych Pałaców na biesiady. Poseł mieszkał przy ulicy Miodowej w Pałacu dziś należnym do *Hrabiego Paca*; umieszczamy opis posłuchania Posła u Króla, tak iak było doniesionem naza-

intrz to jest dnia 22 Lut: 1731r: „Tegoż tedy dnia, naprzód obwieszonemu wszyscy Jch Mość *Magnates praesentes* w Warszawie, przysłali swoje assistencye Kawaleryi Polskiej zrana, pod Kommandą JM. Pana Pułkownika *Siemianowskiego*, przybył też y JM. Pan *Solohub Łowczy Lit:* do Pałacu JM. P. Marszałka W. K. przyrowadżono oraz y konie Tureckie bogato pod dywdykami stroyno Królewskie, dla JM. P. Posła y Sekretarzewo iego. Z tamąd o godzinie dziesiątej uszykowana *ordine ordinatissimo*, taż *Kalkakata* ruszyła się z Pałacu IMći P. Marszałka do rezydencyi IMći P. Posła y konie za nim Królewskie, wiechawszy w dziedziniec, y po zsiadawszy z koni, poszli do Pokoiów IMći P. Posła, którego zastałszy siedzącego na wezglowiu, Imieniem Króla IMći zapraszał IMć P. *Solohub Łowczy W. W. X. Lit:* na audyencyą do Zapka, sprowadzony tedy IMć P. Poseł na dół y siadłszy na konia bogato ubranego Królewskiego, ruszył się z rezydencyi swoiey *praecedente numerosa* od trzech set y więcey koni *assistencia* Kawaleryi Polskiej, przez *Miodową* ulicę zwolna postępując, za nim zaś *sequenbantur* piechota ze dwadzieścia osób iego po Turcku pod iedną barwą służący, przy koniu, na którym Poseł siedział, szło dwóch Królewskich *Pajuków*, stroyno y bogato ubranych, iadąc powoli, kazał Posł rzucić pieniądze, potym obrociwszy się z *Miodowej* ulicy, *lento passu* przez Se-

asterską postępowali, tandem przez Krakowską Bramę (zakłóraj ab ingressa Miasta od Piwney ulicy stała Chorągiew Węgierska IM. P. Marszałka W. K.) do Zamku, gdzie na Driedzińcu circum circa we dwie linie stała uszykowana Gwardya Koron: tam wiechawszy, zaraz się na powitanie Posta różne trąby, kotły, bebnay, y Janeczarskie odezwały muzyki. Przyciechawszy do samych wschodów y zsiadłszy J. Pan Poseł z konia, prowadzono go na górę przez Salę, gdzie także stali Drabanicy we dwie linie uszykowani, atamtąd do Antykamery y Appartymentu Królewskiego, w którym Grands-Muskietowowie paradowali, idąc tedy przez kilka pokoiów do Sali Audyencyiny, zastał Króla J. M. na Tronie pod Baldachynem siedzącego, assidente Senatu na ławach czczonym suknem obitych, J. M. Pan Marszałek Wielki Koronny á dextris, a Jego Mójé Xiążd Podkanclerzy Kor: á sinistris, stojąc przy Królu, wszyscy tactis capitibus, powoli idąc niósł credentiales w lamę białą obszyte, y przyszedłszy ad Maiestatem uczynił reverencyą pocałowawszy w potę, i zaraz Król IMé nakrył głowę, tudzież y inni Senatorowie y oddał kiedens ad manus IMéi Xda Podkanclerzego Kor: potym IMé P. Marszałek W. Kor: powiedział że może usiąść na miejscu sobie oznaczonym, poszedł tedy y siadł na wergłowi ku samym drzwiom, et opposito Króla, tandem pytał się Imieniem Cesarskim o zdrowie Króla IMéi, IMé Xda Podkanclerzy Kor: reposuit, że zdrow y wzajemnie od Thronu pytał się o zdrowie Cesarzkie, wyrażając oraz ukontentowanie Króla IMéi z przysłania IMé P. Posła z dobrą odrywającą się przyjaźnią. Potym pytał się IMé Pan Marszałek W. Kor: jeżeli IMé P. Poseł ma co więcej powiedzieć, y gdy odpowiedział przez Tłumacza, że nie, reposuitur

mu, że będzie miał rezolucyą, a tym czasem był dyspensowany aby odszedł. Uczyniwszy tedy od pierśi ręką y nisko głową reverentium Maiestatowi, odszedł, IMé P. Regimentars Kor: wzięwszy go zaprowadził do Sali, gdzie stoły były zgotowane, y tam posiadawszy, pił kawę, póki nieś niedano, iak zaś stoł zastawiono, IMé P. Marszałek W. K. będąc gospodarzem zaczął pić do IMéi P. Posła wielkim kielichem zdrowie Cesarza IMéi, IMé P. Posel vice versa zdrowie Króla IMéi, y tak tractatur dosyć wesła przy rezonancy różnych kapel aż do godziny trzeciej uszółu siedząc, od ktorego wstawszy podano mu wody na ręce y umywszy się, pił kawę, y konfiturami go częstowano, na ostatek z tąż asystencyą odprowadzony do rezydencyi swojej.

W Zeszłym miesiącu w mieście Moskwie dostojni Lubowanczy Muzyki, dali Koncert w wielkiej sali Klubu Szlacheckiego, a dochód z tego Koncertu przeznaczono na wsparcie mieszkańców Petersburga zniszczonych powodzią. Za bilety hojnie płacono, dochód był bardzo znaczny. Wykonane były różne Muzyki przez Hrabię Ricci, Michała i Macieja Wielhorskich, Xcia Galiczyną, młodego Wittę, Xcia Zenajdę Wolkońską, Trubekoj i wiele innych osób.

R O Z M A I T O Ś C I.

Listy Kupieckie znouwa nonawiają zapewnienie, że pod Kandyą Flotta Egipska znacznie uciepiała, i że tam Grecy odznaczali się równieć odwagą iak szerególną zręcznością. — w Paryżu na Włoskim podwału wszczął się pożar d. 2. m. b. spaliły się drewniane Kramy napelzone różnemi towarami galanteryiemi. Strata dość niezmierną mówią że iakis Cudzoziemiec podpalił, inni twierdzą że zostawiona Lampa była powo-

dem do peźaru. — Minister Angielski P. Kan-
ning iuż zupełnie wyzdrowiał. — w Lon-
dynie Papiery skarbowe Amerykańskie zno-
szanie się podniosły. — Gazeta Angielska *Ti-
mes* umieściła uwagę, iż gdyby Państwo Tu-
reckie miało być zagrożone upadkiem, nie
będzie zapomnianem że *Egipt* powinien na-
leżeć do *Anglii*, dawniej *Francuzi* odebra-
li *Egipt* od *Turków*, a *Anglicy* odebrawszy
go od nich, oddali znowu *Turkom* — Mini-
strowie *Angielscy* ciągle miewają narady,
których (jak słyhać) są przedmiotem, *Jr-
landja*, *Grecja* i *Ameryka Połudn.* — Król
Hiszpański znowu uczuwa bole podagryczne.
— *Trapiści* prawie codziennie miewa kaza-
nia po różnych Kościołach prowincji *Lo-
grano*. — Były *Hiszpański* Minister *Kruz*,
bliski jest zgonu. — Donoszą z *Ameryki Po-
łudniowej*, że mieszkańcy powiatów środkowej
Ameryki pojednali się, a związki handlowe
związczą z *Kupcami Angielskimi*, ponowi-
ły się z korzyścią tak dla krajowców jak dla
Anglików. Słyhać także że *Boliwar* nakłó-
nił się do zawarcia układów z *Generałem Kan-
terakiem*. Inne doniesienie zapewnia że
w *Brazylii* a szczególnie w *Bahja* pokrw-
wych rozruchach uwieziono a nieco później
zabito *Wielkorządę*. — Znowu niegrzeczny
Mąż (w *Anglii*) załowiwszy postronkę na szy-
ję swej *Żony*, przyprowadził ją na targ pu-
bliczny, i stosownie do dawnych praw ogłosił
że ma do zbycia ten towar. Znalazł się na-
tychmiasz *Kniece*, to jest *prasty Majtek* któ-
ry kupił *biedną Kobieta* za 40 złotych pols-
kich. — w *Rzymie* ogłoszono reskrypt, iż *Di-
uchowni* nie mogą odtąd nosić okrągłych *Ka-
pelusów*, *Sukien kolorowych* i krótkich, tu-
dzież *Chustek naszyjki* takich i takich używają
osoby świeckie. —

Grudnia m.z. o Cenzurze wszelkich Pism i
Ksiąg; niebędą odtąd w Państwie Pruskim
drukować się dzieła sprzeciwiające się chociaż
w najmniejszym względzie *Religji*, *Moral-
ności* etc: zakazane są wszelkie artykuły dą-
żące do zhańbienia osobistego honoru i dobrej
sławy itp: — w *Wirtemberskiem* przedawa-
no dziełko przepowiadające nadzwyczajne
zmiany w naturze, *Południowa Europa* a
szczególniej część *Kraju Niemieckiego* będą
zniszczone, że nastąpią wszelkiego rodzaju
zjawiska etc: lecz mało znalazło się takich kto-
ryby temu wierzyli. Jeden z *Komicznych*
Aktorów Teatru Berlińskiego oświadczył na
scenie, że ogłoszony *Koniec świata*, dla zas-
łężniejspodzianej przeskody, został dłożo-
ny! co niezmiernie podobało się licznie ze-
branej *Publiczności* i pokilkakroć wołano
Fora! — Spodobała się też w mieście *Remi*
na *Koronacja Króla Francuzkiego* przybędzie
osób przeszło 200,000! Mnóstwo rzemieśni-
ków pracuje w dzień i w nocy nad przygo-
towaniem do tej wspaniałej uroczystości. —

K O S M O R A M A.

w *Zamiarze* oddania sprawliwej pochwaty
wystawionemu na widok publiczny *Kosmorama*,
Jhanów Lexa i *Holtzbeck*, od dnia 3 Paździ 2. rz
w domu *Roesslera* przy ulicy *Krakow* Przedmias
w przekonaniu że widoki te zdołaty, tak wszec-
gólności, tak w ogół, widzom zupełne sprawie-
zadowolenie: śmiem tedy wyznać, że z tych
najwięcej *Publiczności* zajmujące były. 1. Śąd pi-
taniemy 2. Podziemne wiewienie, z którego *Rycerz*
na płac śmierci prowadzonym jest. 3. Kościół gro-
bu S. w *Beiberm.* 4. Rynek S. *Michała* w *Wiedniu*,
5. *Dom Inwalidów* w *Paryżu* 6. *Dwie wyprawy*
Kapitanu Parry do bi-guna *Północnego*, 7. *Nak*
grubek Wi landz, 8. *Most* na *Elbie* w *Dreznie*, 9.
Rynek, *N. amarkt* zwany w *Drezniu*, 10. *Królewska*
Oranzeria w *Dreznie*, 11. *Widoki miasta Pragi*
w *Czechach*, 12. *Port* w *Ankonie*, 13. *Miasto Kra-*
ków i 14. *Krakowskie Przedmiescie* w *Warszawie*.
Uczynać należy iż w tym rodzaju wystawia.

Arzt Prudni wydał wyrok podpisany d. 28

Stolicy węższej widziane jeszcze nie były, co każdy znawca i miłośnik sztuk pięknych z twierdzi, ponieważ takowe dokładnie naturę naśladować, są tworem biegłych w sztuce malarzkiej, a perspektywa ich w ogólności jest doskonała. Co do nowo wystawionych sztuk śmiało wyrzec można, iż Widok Meczetu w Carogrodzie jest arcydziełem, mający zachwycającą perspektywę. Kościół S. Piotra w Rzymie z Watykanem, na którym wiele osób powtórzone, o którym nie do namienienia nie pozostało. Port w Ankonie również iak poprzedzający jest uderzającym i zachwycającym a trafnym wyobrażeniem. Kapiele Neubaadi Neubrunn zwane w Karlsbadzie, wzniesione słuszną ciekawość osób, które to miejsce u zdrowienia odwiedzają. Następnie Pałac Cesarza Chinskiego w Jspaniu, jest to widok iak sztuka malarzka w całej swej mocy i przyjemności wystawić mogła, albowiem ujmująca kolory każdego widza zachwycają i z tej przyczyny wedle mego przekonania dzieło to godnym jest widzenia a istotnie powiedziawszy całą naturę w doskonałym swym blasku ukazuje się. Fawornie wystawienie Wypraw Północnych, którym co do dokładności malatury nie ująć nie można, pisma publiczne wczasie ich wystawienia w Wiedniu, ię dwozgodnie sprawiedliwość oddały. Koenigstein Forteca w Sazonji wznosi się takie bardzo naturalnie nad Elbą. Dekoracja Finalna Opery Don Juan jest myśl gustowna, która wystawia okropny a razem piękny widok, wrażeń onego jest przecudowne i mocno. Pożar Sodomy i Gomory jest również dobrze wystawione dzieło, czyniące nader dobre wrażenie. Co do podziemnego Węzienia, powtórnica widok publiczny wystawionego, a którego perspektywa do najwyższej doskonałości doprowadzona, tak dalece zachwyca iż zdaje się iakby naturalne było. Grotta Neptuna 3 mile od Rzymu odległa, ma również iak poprzednio wyrażone swe zalety. — A.

PRZYJĘCHALI DO WARSZAWY.

Zółtowski Jenerał z Radomia. — Ostrowski Fras i Szeffens Kupcy z Gdańska. — Gołowski Oby. Radomia. — Audry hewicz August Jeomeira z Piotrkowa. — Nowiński Oby. z Łomży. — Szniecki Józef Oby. z Bielska. — Zółtowski Antoni X. Kanonik z Hrubieszewa. — Listowski Ign. Oby. z Janowa. — Bpstein Józef Oby. z Berku. — Płonczyński Puł-

kownik z Rawy. — Łowicki Anto. Oby. z Bygdoszczy. — Pokorecki Oby. z Lublina. —

DONIESIENIA.

Urząd Muncypalny M. S. Warszawy.

w Dalszym ciągu ogłoszonej licytacji która się teraz odbywa się w domu pod Nr 478 przy ulicy Senatorskiej. Podać się do wiadomości publicznej że na dniu 20 b. m. to jest w przyszły Czwartek i dni następujących odbywać się będzie w temże miejscu sprzedaż rozmaitych różnego fasonu Sreber wzywa więc Urząd Muncypalny wszystkich chęć kupna mających do attentiona tej licytacji. — Wice Prezydent L u b o w i ł z k i. M G a i e w s k i

Przy ulicy Piekarskiej pod Nr 129 dostanie Pączków Szampańskich bardzo smacznych. —

w Dniu 22 m. i. r. b. o godzinie 10 rano na granicę dóbr Czarnyła w powiecie Czerskim Obwoj Warszawskim. półtory mili od miasta Piaszna a mila od miasta Góry Łęczych na skutek prawnego zalecia odbędzie się sprzedaż publiczna przez licytację. Drzewa sosnowego w sągach części lub razem sznisi sztuk 107 za gotowe pieniądze. Stefi O s i p o w s k i Komornik.

Dnia 18 Stycznia r. b. o godzinie 3 z południa w Warszawie w Rynku Starego Miasta w domu Nr 54 w skutek prawnego zalecia przez publiczną licytację sprzedanemi będą Komody, Kanaapa, Krzesła, Lustro, Szafa, Stół opuszczany i inne rzadomości za gotowe pieniądze. —

Nepomucen C h m i e l e Ń s k i i Kom. S.

Zawiadamia się niniejszem, że Kości wszelkiego rodzaju zwierząt, skupowane będą w Magazynie Saskim na Solcu przez tamczynego Rządce JP. Stępkowskiego stosownie do ich gatunku, korzec od zł 3 do 4. Kości zaś wygotowane z tłustości, po mniejszej cenie, wzywają się przeto służące przy Kuchniach i inni wyrobniey, aby takowe Kości zbieżeli one do wspomnianego Rządce domu od Jawali, który każdą ilość przyjmować, za nie zaraz płacić będzie. —

Przy Wolskich Rogatkach zgubiono Zawiniątko z białyną i 4 pary butów. Znalazca raczy oddać do Hotelu Drezdeńskiego Morgrabiemu, gdzie przyzwolną nagrodę odbierze.

Teatr. Jutro w Teatrze Naro; Widowisko Francuzkie na Duchó E; Delkuna.